

MEMO

Onderwerp

Selectiebesluit archeologisch onderzoek De Baan 4-6 in Hooge Mierde

Datum

10 november 2021

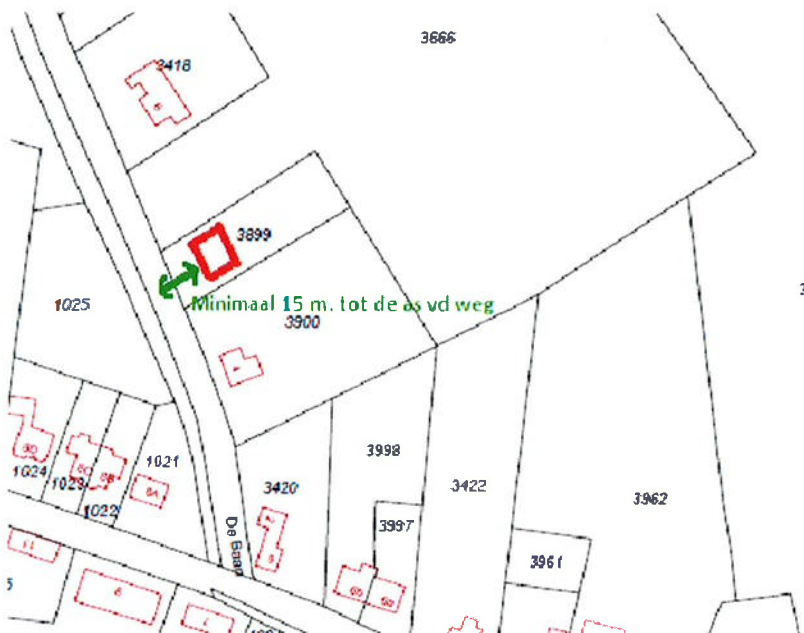
1. Inleiding

Sinds het invoeren van de Wet op de archeologische monumentenzorg (september 2017) is de gemeente Bevoegd Gezag geworden. De gemeente dient het rapport en het uitgebrachte selectieadvies te beoordelen en daarop een selectiebesluit te nemen. De Beleidsmedewerker erfgoed is namens het college gemandateerd voor het nemen van selectiebesluiten.

2. Planbeschrijving

Het plangebied ligt direct ten westen van de bebouwde kom van Hooge Mierde en is in gebruik als landbouwgrond.

In het plangebied was een veldschuur van ongeveer 150m² aanwezig. Deze is inmiddels gesloopt. Het is de bedoeling hier een Ruimte voor Ruimte woning te realiseren. Hiervoor dient het bestemmingsplan te worden aangepast.

Verbeelding van het voorgenomen plan.

Volgens de archeologische beleidskaart van de gemeente Reusel-De Mierden ligt het plangebied in een zone met hoge archeologische verwachting (categorie 4). Volgens de archeologische kaart betekent dit dat indien het projectgebied groter is dan 500 m² en dat de diepte ingreep meer dan 0,4 meter onder maaiveld bedraagt er archeologisch onderzoek dient plaats te vinden.

Er is vooralsnog niet bekend wat de concrete diepte van de werkzaamheden zal zijn. Er wordt uitgegaan van een minimale verstoringsdiepte van 1,50 meter onder maaiveld.

Omdat in dit plan de archeologische vrijstellingswaarden worden overschreden dient de initiatiefnemer in het kader van de omgevingsvergunning een rapport te overleggen waarin naar het oordeel van de bevoegde overheid de archeologische waarden van het gebied voldoende is vastgesteld. Hiervoor zijn een tweetal rapporten opgesteld door Aeres Milieu B.V.. Een archeologisch bureau- en veldonderzoek door middel van proefboringen, auteurs N.J.W. van der Feest en D. Hagens, d.d. mei 2015 en een Archeologisch inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven, auteurs V. v.d. Ven en N.J.W. van der Feest, d.d. 21-07-2016.

3. Beoordeling archeologie

Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied is gelegen in Hooge Mierde.

Op de intergemeentelijke Erfgoedkaart van de Kempen- en A2-gemeenten (bijlage 3) ligt het uiterste westelijke deel van het plangebied binnen categorie 3 (hoge archeologische verwachting, historische kern) en het overige deel van het plangebied binnen categorie 4 (hoge archeologische verwachting, met esdek).

Archeologische beleidskaart Reusel-De Mierden

- Categorie 1: Archeologisch monument
- Categorie 2: Gebied van archeologische waarde
- Categorie 3: Gebied met hoge verwachting (historische kernen en linten)
- Categorie 4: Gebied met hoge verwachting
- Categorie 5: Gebied met middelhoge verwachting
- Categorie 6: Gebied met lage verwachting
- Categorie 7: Gebied zonder archeologische verwachting
- Esdek
- Mogelijk verstoord
- Water

Uit het bureauonderzoek blijkt dat er geen gegevens bekend zijn of binnen het plangebied bodemverstorende activiteiten hebben plaatsgevonden. De verdwenen schuur binnen het plangebied was waarschijnlijk niet gefundeerd en zal zodoende geen bodemverstoring hebben veroorzaakt. Ook binnen Bodemloket zijn geen gegevens bekend. Aanvullend op het bureauonderzoek heeft er een verkennend veldonderzoek d.m.v. boringen op het perceel plaatsgevonden.

Binnen het plangebied werden hoge zwarte enkeerdgronden verwacht. Er zijn echter bodems met een zogenaamd A-C profiel aangetroffen. De A bestaat uit een sterk geroerd pakket van de voorheen enkeerdgrond waaronder eventueel nog een podzol aangetroffen kon worden. A-C profielen zijn gronden waarbij over het algemeen de natuurlijke opbouw is opgenomen in de bovengrond. Als gevolg hiervan zullen eventueel aanwezige archeologische resten ook opgenomen zijn in de bovengrond. Hierdoor zullen het merendeel van de eventuele resten niet langer in-situ worden aangetroffen. Met name resten uit de periode paleolithicum – neolithicum zijn zeer gevoelig voor dergelijke verstoringen. Hoewel de perioden na het neolithicum iets minder gevoelig zijn, als gevolg van het diepere bereik van de sporen, voor dergelijke aantasting is de verwachting dat door de diepte van de verstoring (70 tot 90 centimeter –mv) het merendeel van deze sporen verloren zijn gegaan. Met name de aanwezigheid van de licht gekleurde brokken zand aan de onderzijde van de A-horizont duiden op een sterk verstoord bodem. Uit deze brokken kan worden opgemaakt dat er tot minimaal 20 centimeter van de top van de C-horizont is opgenomen in het moderne ploegdek. De aanwezigheid

van modern puin tot in dit niveau doen vermoeden dat de verstoringen tot deze diepte van recente aard zijn. Op basis van deze gegevens kunnen volgens Aeres Milieu B.V. alle verwachtingen zoals opgesteld in het bureauonderzoek bijgesteld worden naar laag. Op basis van deze gegevens adviseert Aeres Milieu B.V. dat verder archeologisch onderzoek niet noodzakelijk worden geacht.

Mede op basis van het een selectieadvies van de ODZOB is er toch voor gekozen om een archeologisch vervolgonderzoek uit te voeren in de vorm van een karterend en waarderend archeologisch proefsleuvenonderzoek (conform protocol Proefsleuven KNA 3.3, de SIKB Leidraad proefsleuven en de richtlijnen van de gemeente Reusel-De Mierden).

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan worden gesteld dat binnen het plangebied sprake is van een zogenaamd A-C profiel. Er zijn diverse sporen aangetroffen die ingegraven zijn tot in de C-horizont. Gezien de scherpe aftekening en heterogene samenstelling, worden deze sporen gezien als (sub)recent van aard. De aanwezigheid van dierlijk botmateriaal, van twee kleine honden, onderbouwt het vermoeden van de (sub)recente aard. Botmateriaal blijft namelijk zeer slecht bewaard in de bodem zoals aanwezig in het plangebied. Desondanks zijn er wel oudere fragmenten aardewerk aangetroffen in enkele sporen. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de mogelijkheid van opspit dan wel materiaal afkomstig van het ploegdek. Het enige opvallend afwijkende spoor betreft een greppel in werkput 2. Deze greppel is aanzienlijk homogener van aard en tekent zich minder scherp af in de C-horizont als gevolg van langdurige bioturbatie. Dit duidt op een oudere aard. Hoeveel ouder is niet nader te duiden door de afwezigheid van dateerbaar materiaal. Er kan wel worden gesuggereerd dat de greppel onderdeel is geweest van de hoeve Kuilenrode, echter is dit niet te onderbouwen. Dit spoor loopt aan de noordoostzijde het plangebied uit ter hoogte van werkput 2 en wordt in het zuidwesten doorsneden door een recente verstoring waardoor dit spoor verder niet meer is waar te nemen binnen de contouren van het plangebied. Vanwege de voornamelijk (sub)recente sporen en de beperkte resten van een enkele greppel adviseert Aeres Milieu B.V. dat verder archeologisch onderzoek niet noodzakelijk wordt geacht.

Het advies van de ODZOB zegt, ondanks het feit dat het plangebied niet goed archeologisch is onderzocht, dat naar alle waarschijnlijkheid geen belangwekkende behoudenswaardige vindplaats in het plangebied aanwezig is. Om alsnog zekerheid te krijgen over de aard en ouderdom van de aanwezige sporen in relatie tot de redelijk beperkte verstoring van waarschijnlijk minder dan 500 m², adviseert de ODZOB om de bouwactiviteiten, welke in dit gebied onder maaiveld plaatsvinden, te laten begeleiden door amateurarcheologen van de Archeologische Vereniging Kempen- en Peelland.

4. Selectiebesluit bevoegd gezag (gemeente Reusel-De Mierden)

De gemeente heeft de rapporten en het selectieadvies beoordeeld. Mede op basis van het advies van de ODZOB kan de gemeente een selectiebesluit nemen.

Selectiebesluit De Baan 4-6 Hooge Mierde

Wij zijn van mening zijn dat het plangebied niet goed archeologisch is onderzocht, het lijkt er wel op dat er naar alle waarschijnlijkheid geen belangwekkende behoudenswaardige vindplaats in het plangebied aanwezig is. De aangetroffen sporen zijn vooral van lokaal belang en kunnen mogelijk meer informatie geven over de ouderdom van de hier eerder aanwezige bewoning. De proefsleuven met sporen hadden tijdens het sleuvenonderzoek beter onderzocht en uitgebreid moeten worden.

De gemeente Reusel-De Mierden neemt het selectieadvies van de ODZOB over en besluit om het plangebied vrij te geven en wijzigt de archeologische verwachting van het plangebied naar categorie 6: gebied met lage verwachting. Deze aanpassing wordt verwerkt in de eerstvolgende actualisatie van de archeologiebeleidkaart. De bouwactiviteiten, welke in het plangebied plaatsvinden onder maaiveld, moeten worden begeleid door amateurarcheologen van de Archeologische Vereniging Kempen- en Peelland.

Het advies van de ODZOB is bijgevoegd in de bijlage.

Reusel, 10 november 2021

Marian Schmitz
Beleidsmedewerker Ruimtelijke Ontwikkeling

